

A XXIX. OTDK Kémiai és Vegyipari Szekciójának szakmai beszámolója

A szekciót 2009. április 6-8 között rendeztük meg a Debreceni Egyetemen.

A rendezvényre 202 hallgató nevezett be, és összesen 196 dolgozatot nyújtottak be elbírálásra. A két szám közötti különbség egyrészt társszerzőségekből, másrészt abból adódott, hogy négy hallgató a Temesvári Egyetemről (TNYE) csak előadást tartott. A határon túliakat két további diák képviselte: egyikőjük Kolozsvárról (Babes-Bolyai Egyetem, BBTE), másikójuk Pozsonyból érkezett. Ő a középiskolás tudományos diákkörök (KutD) képviselőjeként vett részt a versengésben.

Az előadásokat 15 tagozatba soroltuk be, melyek nevei valamint a szerzőket nevező intézmények szerinti megoszlását mutatja az 1. táblázat.

A dolgozatokat két-két független egyetemre vagy főiskolára küldtük el, ahol azokat a honlapunk „Dokumentumok” részében található szempontok szerint max. 50 ponttal értékelték. Amennyiben egy dolgozatra vonatkozó két bírálat 10 vagy ennél nagyobb pontszámmal tért el, akkor azt harmadik helyre is továbbítottuk, és a közelebb eső értékek számtani közepét (max. 50 pont) fogadtuk el végeredményként. A dolgozatok kb. 20 %-át kellett ismételt értékelésnek alávetni. Betegség, külföldi tanulmányút, munkahelyi elfoglaltság stb. miatt 5 dolgozat szerzője nem jelent meg a konferencián.

A 15 tagozat mindegyikében 3-3 tagú zsűri közreműködött. A tagozatok zsűrielnökei kivétel nélkül az adott szakterület nemzetközi hírű professzorai (közülük hárman az MTA rendes vagy levelező tagjai) voltak, és a zsűritagoknak is kb. a fele az egyetemi vagy főiskolai tanárok közül került ki. Vegyipari gyárak vagy szakirányú kutató intézetek elismert szakemberei is részt vállaltak az értékelésben.

A résztvevők legtöbbször április 6-n érkezett városunkba (a veszprémi diákok már előző este). Regisztráció után elfoglalták szálláshelyeiket (a DE I. kollégiumában laktak mind a diákok, mind a zsűritagként vagy kísérőként érkező tanárok), majd az ünnepélyes megnyitón vettek részt (forgatókönyv mellékelve).

Az ebédet követően kezdődött a tényleges szakmai munka. Az előadások a DE Kémiai és Matematikai Épületeinek előadótermeiben voltak: 5-5 tagozat előadásai párhuzamosan zajlottak hétfő délután és másnap mindkét napszakban. A helyiségek földrajzi közelsége lehetővé tette, hogy a hallgatóság érdeklődési körének megfelelő előadásokra vándorolhasson a tagozatok között.

A zsűrik beszámolója szerint a hallgatók fegyelmezetten tartották az előírt 10 perces időtartamot, és csak nagyon kivételes esetekben kellett az idő túllépése miatt intézkedni vagy pontot levonni (a szóbeli feleletek értékelésére kidolgozott pontrendszert csatoltuk). Kedvező vélemények voltak a közönségként résztvevő diákok aktivitásáról is. Jó kérdéseket intéztek az előadókhoz, akik színvonalas válaszokat adtak. A szakmai viták a tagozatok azonos időpontra tett, félórás szüneteiben kötetlenebb formában is folytatódtak (frissítő és harapnivaló mellett).

Nagyon kedvező vélemény alakult ki a dolgozatok és előadások tartalmi és külalaki mutatóiról is. A helyezések sok esetben egészen kis különbségeken múltak. Ez ismét előtérbe hozta azt a sokak által képviselt véleményt, hogy ennek **az eseménynek a konferencia jellegét kellene erősíteni: az eredmények ismertetése és megvitatása legyen a cél a verseny helyett!**

A verseny-jelleg feladása a szervezők munkáját is nagyban egyszerűsítene. A gazdasági nehézségek miatt még komoly vegyipari cégek sem tudták patronálni a diákköri mozgalmat. Az I-III. helyezetteknek nehéz volt összeszedni a pénzjutalmat (egy-egy tagozatban 100 eFt került kiosztásra), és inkább kisebb cégek, egyéni felajánlások révén gyűlt össze a jutalmazáshoz szükséges 1,5 mFt. Öröndetes, hogy több szponzor személyesen adta át az általa alapított

díjakat.

Nemcsak pénzbeli, de tárgyiassult segítséget is kaptunk Magyar Kémikusok Egyesületétől. Már az is fontos támogatás, hogy a Szakmai Bizottság üléseit rendre az egyesület tárgyalójában tartjuk, de ezen túlmenően a konferencia hallgatói résztvevői papírtasakot, jegyzettömböt, tollat is kaptak a szervezettől. Pénzbeli támogatás mellett könyveket is ajándékozott a Magyarországi Gyógyszerkutatásért Alapítvány, amely lehetővé tette, hogy azon III. helyezettek, akik nem kaptak pénzjutalmat, könyvet vehessenek át az oklevelükkel együtt.

A XXIX. OTDK a korábbiakhoz képest egy új vonással gazdagodott. Ebben az évben jutottak először szóhoz a kétlépcsős oktatásban résztvevők. Sokan, közöttük is elsősorban a kísérletes tudományok művelői, összeegyeztethetetlennek vélték a BSc-t és a diákköri kutatómunkát. E szkepticizmus indokolatlannak bizonyult, hiszen a szerzők közel 1/6-a BSc-tanulmányokat folytat. Lényegében ez az arány érvényesül a helyezettek között is: a 60 legjobb dolgozat közül 8 BSc-hallgató munkája. Öröndetes, hogy közülük ketten a Pro Scientia éremre is pályázhattak. Mindez megerősítette azt a nézetet, hogy **a diákkör megtalálja a helyét és fontosságát a kétlépcsős oktatásban is.**

A konferencia szakmai programja gazdagodott két, nem szorosan a TDK-dolgozatokhoz kapcsolódó eseménnyel is. A DE Kémiai Intézete és a debreceni gyógyszergyár, a TEVA együttműködését jelző kihelyezett tanszéknek a vezetője fakultatív gyárlátogatást szervezett. Mindkét turnus létszáma nagyon hamar betelt, és különösen a munkahelyet kereső, utolsó évesek nagyon hasznosnak ítélték ezt a kezdeményezést.

Tágabban vett szakmai előadásnak tekinthető Hannus István professzor úr (SzTE) április 6-n este elhangzott, nagy sikerű összeállítása, amely neves kémikusoknak a művészetek terén elért eredményeit villantotta fel. Ez a sok ismeretet nyújtó előadás vezette be a kulturális műsort: Kobzos Kiss Tamás okleveles vegyész, neves énekmondó megzenésített verseken keresztül mutatta be a konferencia helyszínét, Debrecént.

A konferenciáknak –a szakmai ismereteket közvetítő szerepük mellett- abban is igen nagy jelentőségük van, hogy lehetőséget adnak a közös érdeklődésű emberek megismerkedésére. Ezek az ismeretségek a személyes gazdagodáson túlmenően szakmai előnnyel is járhatnak: nem ritkák olyan tudományos együttműködések, melyek gyökerei valamilyen OTDK-hoz kapcsolódnak. Oldottabb légkörű ismerkedésre adott módot az április 7-n tartott fogadás, melyen a jó hangulat megteremtéséhez Elek János vegyészkollegánk zenekara tartalmas műsorral járult hozzá.

Többen éltek azzal a lehetőséggel is, hogy az április 8-i záróünnepély előtt rövid sétát tegyenek a Belvárosban. Mások az ünnepséget követően vették igénybe a helyi diákok idegenvezetését.

A konferencia visszhangja jó. Fontos megemlíteni, hogy ez nemcsak a helyi szervezők érdeme, hanem a Szakmai Bizottság tagjaié is, akik folyamatosan támogatták a lebonyolítást nemcsak ötleteikkel, de az intézményükben kifejtett munkájukkal is.

A konferencia eseményei, a hallgatók eredményei széles nyilvánosságot kaptak. A Magyar Kémikusok Lapja 2009. év májusi és júniusi száma az adatok mellett interjúkat is közöl, melyek a konferencia hangulatába is betekintést engednek.

Debrecen, 2009. május 27.

/Dr. Zsuga Miklós/
egyetemi tanár
a konferencia ügyvezető elnöke